

ریزافزایی ژنوتیپ های نر عقیم پیاز *Allium cepa*

عماد شاه منصوری، مرتضی ابراهیمی

مرکز تحقیقات کشاورزی اصفهان و پژوهشکده منطقه مرکزی (اصفهان)

این پژوهش به منظور بررسی امکان ایجاد کلون از ژنوتیپ های نر عقیم پیاز در سه توده بومی از طریق ریز ازدیادی طی سال های ۸۴ و ۸۵ در پژوهشکده بیوتکنولوژی منطقه مرکزی (اصفهان) اجرا شد. این کلون ها در ابتدای پروژه های تولید بذر هیبرید

کشت بافت - پوستر

و تعدادی از عملیات مهم بهنژادی به کار می‌آید. برای تعیین بهترین ترکیب دو تنظیم کننده رشد NAA و BAP در باززائی گیاهچه و همچنین مطالعه تأثیر دو نوع ریز نمونه در تولید گیاهچه، تیمارهای موردنظر به آزمون گذاشته شد. دو نوع ریز نمونه شامل ۱- گل آذین و ۲- صفحه پایگاهی و نسبت‌های مختلف دو تنظیم کننده رشد به همراه تیمار بدون هورمون در محیط کشت پایه MS حاوی عناصر ماکرو (نیم غلظت) و میکرو بود. نتایج نشان داد که تیمارهای حاوی نسبت‌های مختلف هورمونی در مقایسه با تیمار بدون هورمون از نظر اکثر خصوصیات اندازه‌گیری شده یکسان بوده و یا حتی به علت تشکیل کالوس از نظر اهداف این طرح تأثیر منفی داشته است. همچنین مشخص شد که در هر سه توده و هر دو نوع ریز نمونه مورد بررسی قابلیت ایجاد کلون از طریق اندام‌زائی مستقیم، به صورت گیاهچه و اندام بالبیل مانند وجود داشته که پس از انتقال به شرایط غیراستریل، قادرند به خوبی مراحل سازگاری را طی (بیش از ۶۵ درصد) و تولید گیاهان کامل و مطابق با اصل نمایند.